

**ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ДАР БОРАИ ТАМҒАҶОИ МОЛӢ ВА ТАМҒАҶОИ ХИЗМАТРАСОНИӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2007, №3, мод. 167; Қонунҳои ҚТ аз 03.07.2012с., №858; аз 02.01.2019 с., № 1584)

Қонуни мазкур муносибатҳоро, ки вобаста ба ҳифзи ҳуқуқи ва истифодабарии тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ ба вучуд меоянд, танзим менамояд.

Боби 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- **Конвенсияи Париж** – Конвенсияи Париж оид ба ҳифзи моликияти саноатӣ аз 20 марти соли 1883 бо тағйиру иловаҳои минбаъда;

- **таснифи байналмилалӣ молҳо ва хизматрасониҳо (минбаъд ТБМХ)** – гурӯҳбандие, ки бо Созишномаи Нитса оид ба таснифи байналмилалӣ молҳо ва хизматрасониҳо ҷиҳати бақайдгирии тамғаҳо (аз 15 июни соли 1957 бо тағйиру иловаҳои минбаъда) қабул шудааст;

- **ариза дар бораи бақайдгирии тамғаи молӣ** – маҷмӯи ҳуҷжатҳое, ки онро аризадиханда ё намояндаи ваколатдори ӯ пешниҳод менамоянд ва хоҳишро дар бораи додани ҳуҷжатҳои муҳофизатӣ дар бар мегирад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1584**);

- **аввалияти тамғаи молӣ** – аввалият дар мӯҳлатҳои ба вучуд омадани ҳуқуқ ба тамғаи молӣ;

- **намояндаи патентӣ** – шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи дар назди мақомоти салоҳиятдор намояндагӣ намудани шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро дорад;

- **тамғаи молӣ ва тамғаи хизматрасонӣ (минбаъд – тамғаи молӣ)** – нишонаҳое, ки барои фардиқунонии молҳо, корҳои иҷрошаванда ё хизматрасониҳои (минбаъд – молҳо) шахсони воқеӣ ё шахси ҳуқуқӣ истифода бурда мешаванд. (**ҚЧТ аз 03.07.2012с., №858**)

Моддаи 2. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки онҳоро Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Моддаи 3. Мақомоти ваколатдори давлатӣ

Амалисозии сиёсати давлатӣ ва вазифаҳои бо Қонуни мазкур пешбинишуда дар соҳаи ҳифзи ҳуқуқии тамғаҳои молӣ ба ўҳдаи мақомоти ваколатдори давлатӣ (минбаъд Идораи патентӣ), ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдор карда шудааст, гузошта мешавад.

Идораи патентӣ дар ҳолатҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, мутобиқи салоҳияти худ санадҳои меъёрии ҳуқуқиро оид ба татбиқи Қонуни мазкур мебарорад.

Дар назди Идораи патентӣ Шӯрои шикоятӣ амал мекунад, ки он масъалаҳои бо Қонуни мазкур ба салоҳияташ воғуздоршударо баррасӣ менамояд. Шӯрои шикоятӣ ваколатҳои худро дар асоси қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Низомномаи Шӯрои шикоятӣ, ки онро Идораи патентӣ тасдиқ мекунад, ба амал мебарорад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Боби 2. ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 4. Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ

Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси бақайдгирии давлатии он (минбаъд – бақайдгирӣ) тибқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур ё дар асоси санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки аз ҷониби Тоҷикистон эътироф гардидаанд, дода мешавад.

Ҳуқуқ ба тамғаи молӣ бо қонун ҳифз карда мешавад.

Моддаи 5. Шаҳодатномаи тамғаи молӣ

Барои тамғаи молии бақайдгирифташуда шаҳодатномаи тамғаи молӣ дода мешавад.
Шаҳодатнома аввалияти тамғаи молӣ ва ҳуқуқи истисноиро ба тамғаи молӣ нисбат ба молҳои дар шаҳодатнома зикргардида тасдиқ менамояд.

Моддаи 6. Ҳуқуқи истисноӣ ба тамғаи молӣ

Соҳибҳуқуқ ҳуқуқ дорад тамғаи молиро истифода барад ва истифодабарии онро аз ҷониби шахсони дигар манъ намояд.

Ягон шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ ҳуқуқ надорад, ки тамғаи молии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифзшавандаро бе иҷозати соҳибҳуқуқ истифода барад.

Бе иҷозати соҳибҳуқуқ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муомилоти граждани истифода бурдани тамғаи молӣ (ё нишонае, ки он то дараҷаи иштибоҳангез монанд аст) нисбат ба молҳое, ки барои фардиқунонии онҳо тамғаи молӣ ба қайд гирифта шудааст (ё нисбат ба молҳои бо ин молҳо якхела), вайронкунии ҳуқуқи истисноии соҳибҳуқуқ (истифодабарии ғайриқунонии тамғаи молӣ) эътироф карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Молҳо, тамғакоғазҳо, борпечҳои молҳое, ки дар онҳо тамғаи молӣ ё нишонае, ки ба он то дараҷаи иштибоҳангез монанд аст, ғайриқунонӣ истифода бурда мешаванд, молҳои қалбақӣ ҳисоб меёбанд.

Боби 3. ҚОБИЛИЯТИ ҲИФЗПАЗИРИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 7. Намудҳои тамғаҳои молӣ

Ба сифати тамғаҳои молӣ нишонаҳои вожавӣ, тасвирӣ, ҳаҷмдор ва дигар нишонаҳо ё омехтаи (комбинатсия) ин намуди нишонаҳо метавонанд ба қайд гирифта шаванд.

Тамғаи молиро дар ҳар гуна ранг ё омезиши рангҳо ба қайд гирифташуда мумкин аст.

Моддаи 8. Асосҳои мутлақ барои рад кардани бақайдгирӣ

Ба сифати тамғаи молӣ нишонаҳое ба қайд гирифта намешаванд, ки қобилияти фарққунонӣ надоранд ва ё танҳо аз унсурҳои иборатанд, ки онҳо:

- барои ишораи молҳои намуди муайян мавриди истифодаи оммавӣ қарор доранд;
- рамзҳо ё истилоҳоти маъмул мебошанд;
- молҳоро тавсиф медиҳанд, аз ҷумла, ба намуд, сифат, миқдор, хосият, таъинот, арзишноқӣ ва инчунин вақт, ҷой, тарзи истеҳсол ё фуруши онҳо ишора мекунанд;
- ҳамон шакли молро доранд, ки танҳо ё асосан бо хусусият ё таъиноти мол муайян карда мешаванд.

Унсурҳои, ки дар сархатҳои якум-чоруми қисми якуми ҳамин модда зикр ёфтаанд, метавонанд чун унсурҳои ҳифзнашаванда ба тамғаи молӣ ворид карда шаванд, ба шарте, ки дар он мавқеи назаррасро ишғол накунанд.

Муқаррароти бо қисмҳои якум ва дуҷуми моддаи мазкур пешбинишуда нисбат ба нишонаҳое, ки дар натиҷаи истифодабариашон қобилияти фарққунонӣ соҳиб гардидаанд, татбиқ карда намешаванд.

Мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофкардаи Тоҷикистон ба сифати тамғаи молӣ ба қайд гирифтани нишонаҳое, ки танҳо аз унсурҳои зерин иборатанд ё ба онҳо то дараҷаи иштибоҳангез шабоҳат доранд, манъ карда шудааст:

- парчам, нишон ва дигар рамзҳои давлатӣ;
- номҳои ихтисоршуда ё пурраи созмонҳои байналмилалӣ, байниҳуқуматӣ, нишонҳо, парчамҳо ва дигар рамзҳои онҳо;
- тамғаҳои расмӣ назоратӣ, кафолатӣ ва тамғаҳои маҳак, мӯҳрҳо, нишонаҳо ва аломатҳои дигари фарққунонда ё аломатҳое, ки то дараҷаи омехташавӣ ба онҳо монанд мебошанд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Унсурҳои дар қисми чоруми моддаи мазкур зикргардида метавонанд ҳамчун унсурҳои ҳифзнашаванда ба тамғаи молӣ ворид карда шаванд, агар дар ин хусус розигии мақомоти ваколатдор мавҷуд бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Тартиб ва шартҳои ворид намудани номи расмӣ, Парчам, Нишони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар рамзҳои давлатиро ҳамчун унсурҳои ҳифзнашавандаи тамғаи молӣ Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Ба сифати тамғаи молӣ бақайдгирии нишонаҳое, ки айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез шабоҳат доранд, роҳ дода намешавад:

- бо номҳои расмӣ ва тасвирҳои объектҳои махсуси мероси фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ё ин ки мероси фарҳангии умумиҷаҳонӣ, инчунин бо тасвирҳои арзишҳои фарҳангии, ки дар коллексияҳо, маҷмӯаҳо ва фондҳои ниғаҳдорӣ мешаванд, агар бақайдгирӣ ба номи шахсоне, ки соҳибмулкӣ онҳо намебошанд, бе розигии соҳибмулк ё

шахсоне, ки аз ҷониби соҳибмулк барои бақайдгирии чунин нишонаҳо ҳамчун тамғаи молӣ ваколатдор шудаанд, талаб карда мешавад;

- бо рамзҳои динӣ (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Ба сифати тамғаи молӣ ба қайд гирифтани аломатҳои манъ карда мешавад, ки онҳо ё унсурҳои онҳо:

- бардурӯғ мебошанд ё метавонанд истеъмолкунандаро оид ба мол ё истеҳсолкунандаи он ба иштибоҳ андозанд;

- хилофи манфиатҳои ҷамъиятӣ ё принципҳои инсондӯстӣ ва ахлоқӣ мебошанд.

Мувофиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ба сифати тамғаи молӣ ба қайд гирифтани нишонаҳои манъ карда мешавад, ки онҳо ё унсурҳои онҳо дар яке аз давлатҳои аъзои санади зикргардидаи байналмилалӣ ба сифати нишонае ҳифз карда мешаванд, ки май ё нӯшокиҳои спиртдорро чун моли дар ҳудуди ҳамон давлат (дар ҳудудҳои объекти ҷуғрофӣ ҳамон давлат) истеҳсолшаванда мушаххас мегардонад ва сифати махсус, обрӯ ва хусусиятҳои дигари ин молҳо ғолибан бо ҷои пайдоиши онҳо муайян карда мешавад, агар тамғаи молӣ барои ишора намудани май ва нӯшокиҳои спиртдоре пешбинӣ шуда бошад, ки дар ҳудуди ҳамон объекти ҷуғрофӣ бароварда намешаванд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Моддаи 9. Асосҳои дигар барои рад кардани бақайдгирӣ

Ба сифати тамғаи молӣ нишонаҳои ба қайд гирифта намешаванд, ки ба нишонаҳои зерин айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез шабоҳат доранд:

- тамғаҳои молии шахсони дигар, ки барои бақайдгирӣ нисбат ба молҳои якхела арз шудаанд (агар аризаҳои дахлдор бозхонд нашуда бошанд) ё дар Тоҷикистон ҳифз карда мешаванд ва аввалияти пештар доранд (аз ҷумла мутобиқи санади байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон) (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584);

- тамғаҳои молии шахсони дигар, ки тибқи тартиби бо Қонуни мазкур муқарраршуда нисбат ба молҳои якхела ҳамчун тамғаҳои молии маъруфи Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф шудаанд.

Ба сифати тамғаи молӣ нисбат ба молҳои якхела ба қайд гирифтани нишонаҳои, ки ба тамғаи молии дар сархатҳои яқум ва дуҷуми қисми яқуми моддаи мазкур ишорашуда то дараҷаи иштибоҳангез шабоҳат доранд, танҳо бо ризоияти соҳибҳуқуқ сурат гирифта метавонад.

Ба сифати тамғаи молӣ нисбат ба ҳама гуна молҳо ба қайд гирифтани нишонае, ки айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез номи ҷои пайдоиши моли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифзшаванда монанд мебошад, номумкин аст, ба истиснои ҳолате, ки чунин нишона ҳамчун унсурҳои ҳифзнашаванда ба тамғаи молие ворид гардида бошад, ки он ба номи шахси дорои ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши мол ба қайд гирифта мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Ба сифати тамғаҳои молӣ нишонаҳои ба қайд гирифта намешаванд, ки онҳо бо намунаҳои саноатие, ки ҳуқуқи шахсони дигар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо то санаи аввалияти тамғаи молии бақайдгирифташаванда ба вуҷуд омадааст, айнан мебошанд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Боби 4. АВВАЛИЯТИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 10. Аввалияти тамғаи молӣ

Аввалияти тамғаи молӣ аз рӯи санаи пешниҳоди ариза ба Идораи патентӣ муқаррар карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Аввалияти тамғаи молиро аз рӯи санаи пешниҳод шудани ариза яқум дар давлати иштирокчии Конвенсияи Париж муқаррар кардан мумкин аст (аввалияти конвенсионӣ), агар ариза ба Идораи патентӣ дар давоми шаш моҳи баъд аз санаи зикргардида ворид шуда бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Аввалияти тамғаи молиро, ки дар нигораҳои (экспонатҳои) ба маърази намоиш гузошташудаи намоишгоҳҳои расмӣ ё расман эътирофгардидаи байналмилалӣ, ки дар ҳудуди яке аз давлатҳои иштирокчии Конвенсияи Париж ташкил гардидаанд, истифода шудааст, аз рӯи санаи оғози намоиши кушоди ин экспонат дар намоишгоҳ муқаррар кардан мумкин аст (аввалияти намоишгоҳӣ), агар пешниҳоди ариза дар давоми шаш моҳи пас аз санаи зикргардида сурат гирифта бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Аризадихандае, ки хоҳиши истифода намудани ҳуқуқи аввалияти конвенсионӣ ё аввалияти намоишгоҳиро дорад, бояд тавассути пешниҳоди ариза ва ё дар давоми ду моҳи баъд аз санаи пешниҳоди ариза ҳуҷжатҳои тасдиқкунандаи чунин ҳуқуқро ба ариза замима намояд ва ё ин ҳуҷжатҳоро на дертар аз се моҳи баъд аз санаи ба Идораи патентӣ ворид гардидани ариза пешниҳод кунад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Аввалияти тамғаи молӣ аз рӯи аризае, ки аризадиханда тибқи қисми нӯҳуми моддаи 12 Қонуни мазкур дар асоси аризаи дигари аризадиханда ба ҳуди ҳамон нишона (минбаъд - аризаи ибтидоӣ) пешниҳод намудааст (минбаъд - аризаи ҷудокардашуда), аз рӯи санаи пешниҳоди аризаи ибтидоӣ ба Идораи патентӣ ва дар сурати аз

рӯи *аризаи* ибтидоӣ мавҷуд будани ҳуқуқи муқаррар намудани аввалияти пештар – аз рӯи санаи ҳамин аввалият муқаррар карда мешавад, ба шарте, ки то санаи пешниҳоди *аризаи* ҷудокардашуда *аризаи* ибтидоӣ бозхонд нашуда бошад ё бозхондашуда маҳсуб нагардад ва пешниҳоди *аризаи* ҷудокардашуда то қабули қарор оид ба *аризаи* ибтидоӣ сурат гирифта бошад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Агар ба тамғаҳои молии айнан монанд аз ҷониби аризадиҳандагони гуногун *аризаҳои* пешниҳод шуда бошанд, ки ҳамон як санаи аввалиятро доранд ва бақайдгирии тамғаи молиро нисбат ба номгӯи пурра ё қисман яхелаи молҳои *ариза* намоянд, он гоҳ дар асоси созишномаи байни аризадиҳандагон бақайдгирии тамғаи молиро нисбат ба молҳои яхелаи ҳар номгӯӣ ба унвони яке аз аризадиҳандагон анҷом додан мумкин аст (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Агар ба тамғаҳои молии айнан монанд, ки ҳамон як санаи аввалиятро доранд, нисбат ба номгӯи пурра ё қисман яхелаи молҳои аз ҷониби ҳамон як аризадиҳанда *аризаҳои* пешниҳод шуда бошанд, бақайдгирии тамғаи молиро нисбат ба ин гуна молҳои аз рӯи яке аз *аризаҳои* интихобнамудаи аризадиҳанда анҷом додан мумкин аст (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Дар давоми шаш моҳи пас аз санаи гирифтани огоҳинома аризадиҳандагон (аризадиҳанда) бояд оид ба созиши дар байни онҳо бадастомада (интиҳоби худ) дар мавриди он, ки бақайдгирии тамғаи молӣ аз рӯи қадом ариза дархост мешавад, хабар диҳанд.

Агар дар мӯҳлати муқарраршуда ба Идораи патентӣ хабари зикргардида ё дархост оид ба дароз кардани мӯҳлати муқарраршуда ворид нагардад, дархостҳо бозхондашуда маҳсуб меёбанд.

Аввалияти тамғаи молӣ аз рӯи санаи бақайдгирии байналмилалии тамғаи молӣ тибқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эфиронамудаи Тоҷикистон муқаррар шуда метавонад.

Боби 5. БАҚАЙДГИРИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 11. *Ариза* дар бораи бақайдгирии тамғаи молӣ

(**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**)

Ариза дар бораи бақайдгирии тамғаи молӣ (минбаъд – *ариза*) ба Идораи патентӣ аз ҷониби шахси ҳуқуқӣ ё шахси **воқеӣ** (минбаъд-аризадиҳанда), пешниҳод карда мешавад. (**ҚҶТ аз 03.07.2012с., №858; ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**)

Бурдани қор бо Идораи патентӣ метавонад аз ҷониби ҳуди аризадиҳанда, соҳибҳуқуқ, шахси дигари манфиатдор мустақилона ё ба воситаи намояндаи патентии аз тарафи Идораи патентӣ ба қайд гирифташуда амалӣ гардад.

Шахсони воқеие, ки ба таври доимӣ берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат мекунад ва шахсони ҳуқуқии хориҷӣ ё намояндагони онҳо фаъолиятшонро бо Идораи патентӣ ба воситаи намояндагони бо боваринома ваколатдоршудаи патентӣ, ки ҳуқуқи ба амал баровардани фаъолияти намояндаи патентиро тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳиб шудаанд, пеш мебаранд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Ариза барои як тамғаи молӣ пешниҳод карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Ариза бояд инҳоро дар бар гирад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**):

- дархост дар бораи бақайдгирии нишона ба сифати тамғаи молӣ бо нишон додани номи аризадиҳанда ва инчунин нишонии макони ҷойгиршавӣ ё зисти ӯ (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**);

- нишонаи арзшаванда;

- номгӯи молҳои, ки тибқи ТБМХ гурӯҳбандӣ шудаанд ва бақайдгирии тамғаи молӣ нисбат ба онҳо дархост мешавад;

- шарҳу тавсифи нишонаи арзшаванда.

Ариза ба забони давлатӣ ё забони русӣ пешниҳод карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Аризаро аризадиҳанда имзо мекунад ва дар сурати ба воситаи намояндаи патентӣ пешниҳод шудани он – аризадиҳанда ё намояндаи патентӣ имзо менамоянд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Ба *ариза* бояд ҳуҷҷатҳои зерин илова карда шаванд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**):

- ҳуҷҷате, ки бо андозаи муқарраргардида ворид шудани пардохти ҳатмиро барои пешниҳоди *ариза* тасдиқ мекунад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**);

- оинномаи тамғаи коллективӣ, агар *ариза* барои бақайдгирии тамғаи молии коллективӣ пешниҳод шавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**);

- ҳуҷҷате, ки ҳуқуқи салоҳияти намояндаи патентиро тасдиқ мекунад, агар *ариза* ба воситаи намояндаи патентӣ дода шавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Ҳуҷҷатҳои ба *ариза* замимашаванда бо забони давлатӣ ё забони дигар пешниҳод мегарданд. Агар ин ҳуҷҷатҳо бо забони дигар пешниҳод шуда бошанд, ба *ариза* тарҷумаи онҳо ба забони давлатӣ замима карда мешавад. Тарҷумаро ба забони давлатӣ на дертар аз ду моҳи пас аз санаи ба аризадиҳанда фиристодани

огохиномаи Идораи патентӣ оид ба зарурати иҷрои ин шарт пешниҳод намудан мумкин аст (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Ба сифати санаи пешниҳоди *ариза* санаи ба Идораи патентӣ ворид гардидани ҳуҷҷатҳои дар сарҳатҳои яқум–сеюми қисми панҷуми моддаи мазкур пешбинишуда ва агар ин ҳуҷҷатҳо дар як рӯз ворид нагардида бошанд, санаи ворид шудани ҳуҷҷати охири қабул карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Идораи патентӣ маълумотро вобаста ба аризаҳои пешниҳодшуда оид ба тамғаҳои молӣ, ки аз экспертизаи расмӣ гузаштаанд, дар хабарномаи расмӣ «Навиди патентӣ» нашр менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Пас аз наشري маълумот оид ба ариза то қабули қарори экспертизаи нишони арзшуда ҳар як шахс ҳуқуқ дорад ба Идораи патентӣ ба таври хаттӣ аризаро, ки далелҳои қарор доштани нишонаи арзшударо таҳти амали моддаҳои 8, 9 ва сарҳатҳои яқум - сеюми қисми якуми моддаи 33 Қонуни мазкур дар бар мегиранд, пешниҳод намояд. Баъди ба Идораи патентӣ пешниҳод шудани ариза ҳар як шахс ҳуқуқ дорад бо ҳуҷҷатҳои он шинос шавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Қоидаҳои пешниҳод ва баррасии ариза барои бақайдгирии тамғаҳои молиро Идораи патентӣ муқаррар менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Моддаи 12. Экспертизаи ариза ба тамғаи молӣ (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584)

Экспертизаи *ариза* аз ҷониби Идораи патентӣ гузаронида шуда, экспертизаи расмӣ ва экспертизаи нишонаи арзшударо дар бар мегирад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Дар рафти гузаронидани экспертизаи *ариза* то аз рӯи он қабул гардидани қарор аризадиханда ҳуқуқ дорад ба ҳуҷҷатҳои *ариза* иловаҳо, тасҳеҳот ва ислоҳот ворид намояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Агар маводи иловашаванда номгӯи молҳоро дар бар гирад, ки дар *ариза* то санаи пешниҳоди он зикр нашуда буданд ё агар нишонаи арзшуда моҳиятан тағйир дода шавад, ин гуна маводи иловагӣ баррасӣ карда намешавад ва бояд ба сифати *аризаи* мустақил ба расмият дароварда шавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Тағйир ёфтани аризадиханда дар сурати гузашт намудани ҳуқуқ ба *ариза* ё дар натиҷаи тағйир додани номи аризадиханда, инчунин ислоҳ намудани хатоҳои намоёну техникаро дар ҳуҷҷатҳои *ариза* то санаи бақайдгирии тамғаи молӣ анҷом додан мумкин аст (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Дар рафти гузаронидани экспертиза Идораи патентӣ ҳуқуқ дорад аз аризадиханда маводи иловагиро, ки бе онҳо гузаронидани экспертиза имконнопазир аст, дархост намояд.

Нисбат ба ҳуҷҷатҳои иловагӣ, агар онҳо номгӯи молҳоро дар бар гиранд, ки дар *ариза* то санаи пешниҳоди он зикр нагардидаанд ё нишонаи арзшударо моҳиятан тағйир диҳанд, тартиби бо қисми сеюми ҳамин модда муқарраргардида татбиқ карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Маводи иловагии марбут ба талаботи экспертиза бояд дар давоми ду моҳи пас аз санаи гирифтани ин *ариза* ё гирифтани нусхаҳои маводи *дар дархости ҷавобии аризадиханда* зикргардида пешниҳод шавад, агар ин нусхаҳо аризадиханда дар давоми як моҳи пас аз санаи гирифтани талаботи экспертиза талаб карда бошад. Агар аризадиханда маводи иловагии дархостшударо дар мӯҳлати зикргардида пешниҳод накунад ё оид ба дароз кардани мӯҳлати муқарраргардида *ариза* надихад, *ариза* бозхондашуда дониста мешавад. Бо *аризаи* аризадиханда Идораи патентӣ метавонад мӯҳлати муқарраршудаи пешниҳоди ҷавобро ба талаботи экспертиза ба муддати на зиёдтар аз шаш моҳ дароз кунад. Дар сурати тасдиқ гардидани сабабҳои узрнокӣ риоя нагардидани мӯҳлати муқарраршуда Идораи патентӣ метавонад онро ба муддати бештар аз шаш моҳ дароз кунад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Дар сурати риоя нагардидани мӯҳлати муқарраршудаи ҷавоб ба дархости экспертиза, пас аз ҳашт моҳи санаи равон гардидани чунин дархост, ариза барои бақайдгирии тамғаи молӣ бозхондашуда ҳисобида мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Бо хоҳиши аризадиханда *аризаро* дар марҳилаи дилхоҳи баррасии он, вале на дертар аз санаи бақайдгирии тамғаи молӣ бозхонд намудан мумкин аст (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Дар рафти гузаронидани экспертизаи *ариза* то аз рӯи он қабул гардидани қарор аризадиханда ҳуқуқ дорад барои бақайдгирии худӣ ҳамон нишона *аризаи* ҷудокардашудаеро пешниҳод намояд, ки он молҳои ба рӯйхати *аризаи* ибтидоии дар санаи пешниҳоди он ба Идораи патентӣ воридшуда, вале бо онҳо яқхела набударо дар бар мегирад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Моддаи 13. Экспертизаи расмӣ

Экспертизаи расмӣ *ариза* дар муддати як моҳи пас аз санаи пешниҳоди он ба Идораи патентӣ гузаронида мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Дар рафти гузаронидани экспертизаи расмӣ мавҷуд будани ҳуҷҷатҳои зарурии *ариза* ва мувофиқати

онҳо ба талаботи муқарраргардида санҷида мешавад. Аз рӯи натиҷаҳои экспертизаи расмӣ *ариза* қарор дар бораи баррасӣ шудан ё нашудани он бароварда мешавад ва аризадиханда оид ба қарори қабулгардида хабардор карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Ҳамзамон бо хабарнома оид ба натиҷаи мусбати экспертизаи расмӣ, инчунин дар бораи санаи пешниҳоди *ариза*, ки тибқи қисми даҳуми моддаи 11 Қонуни мазкур муқаррар гардидааст, ба аризадиханда маълумот дода мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Моддаи 14. Экспертизаи нишонаи арзшуда

Экспертизаи нишонаи арзшуда пас аз анҷом ёфтани экспертизаи расмӣ гузаронида мешавад.

Дар рафти экспертиза мувофиқати нишонаи арзшуда ба талаботе, ки дар моддаи 8, қисмҳои якум ва сеюми моддаи 9 Қонуни мазкур зикр гардидаанд, экспертиза шуда, аввалияти тамғаи молӣ муқаррар карда мешавад.

*Дар ҳолати ворид шудани ариза тибқи муқаррароти қисми дувоздаҳуми моддаи 11 Қонуни мазкур далелҳое, ки дар аризаи мазкур вобаста ба таҳти амали моддаҳои 8 ва 9 Қонуни мазкур қарор гирифтани нишонаи арзшударо дар бар мегиранд, ҳангоми гузаронидани экспертизаи нишонаи арзшуда ба инобат гирифта мешаванд. Аз рӯи натиҷаҳои экспертизаи нишонаи арзшуда Идораи патентӣ дар бораи бақайдгирии тамғаи молӣ ё рад гардидани бақайдгирии он қарор қабул мекунад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).*

Нусаҳои маводеро, ки ба нишонаи арзшуда муқобил гузошта шудаанд, аризадиханда метавонад дар давоми як моҳи пас аз санаи гирифтани қарор оид ба ариза талаб кунад.

Қарори экспертиза дар бораи бақайдгирии тамғаи молӣ бо сабаби ворид гардидани *аризае*, ки тибқи моддаи 10 Қонуни мазкур, аввалияти пештарро дорад, метавонад аз нав баррасӣ карда шавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

*Агар аризадиханда бо қарори экспертиза розӣ бошад, ӯ бояд дар давоми ду моҳ пас аз санаи гирифтани қарори мазкур ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи пардохтҳои дахлдорро барои бақайдгирии тамғаи молӣ дар Феҳристи давлатӣ пешниҳод намояд. Дар ҳолати пешниҳод накардани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи пардохтҳои дахлдор ё дархост оид ба дароз кардани мӯҳлати муқарраршуда, пас аз ҳашиг моҳ аз санаи ирсол шудани қарор ариза бозхондашуда ҳисобида мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).*

Дар сурати бо қарори экспертиза розӣ набудани аризадиханда ӯ ҳуқуқ дорад дар давоми ду моҳи пас аз санаи гирифтани қарор ба Идораи патентӣ оид ба гузаронидани экспертизаи такрорӣ дархости асоснок пешниҳод намояд.

Экспертиза такрорӣ дар муддати ду моҳи пас аз санаи ба Идораи патентӣ ворид гардидани дархостномаи аризадиханда гузаронида мешавад.

Моддаи 15. Шикоят нисбати қарор оид ба ариза ва барқароркунии мӯҳлатҳои гузаронидашуда

Аризадиханда дар давоми се моҳи пас аз санаи гирифтани қарори дахлдор ё нусаҳои маводи ба *ариза* муқобил гузошташуда, агар аризадиханда фиристодани ин маводро дар давоми як моҳи пас аз гирифтани қарори дахлдор *ариза* карда бошад, метавонад ба Шӯрои шикоятӣ эътирознома пешниҳод намояд. Аз ҷумла, дар сурати розӣ набудан бо (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**):

- қарори экспертизаи расмӣ оид ба рад гардидани қабули *ариза* барои баррасӣ (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**);

- қарори аз рӯи натиҷаи экспертизаи нишона қабулгардида;

- қарор оид ба бозхондашуда эътироф гардидани *ариза* (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Мӯҳлатҳои бо қисми ҳафтуми моддаи 12, қисмҳои ҳафтум ва ҳаштуми моддаи 14 Қонуни мазкур ва қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда, ки аризадиханда онҳоро гузаронидааст, метавонанд аз ҷониби Идораи патентӣ тибқи дархостномаи аризадиханда, ки на дертар аз *шаш* моҳи пас аз анҷоми ин мӯҳлат пешниҳод гардидааст, дар сурати тасдиқ гардидани сабабҳои узрнок ва супурдани пардохти ҳатмии дахлдор барқарор карда шаванд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Чунин дархост ба Идораи патентӣ ҳамзамон бо маводи иловагии аз ҷониби экспертиза талабшуда ё бо дархостнома оид ба дароз кардани мӯҳлати пешниҳоди ин мавод ва ё ҳамзамон бо пешниҳоди эътирознома ба Шӯрои шикоятӣ пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 16. Бақайдгирии тамғаи молӣ

Дар асоси қарор оид ба бақайдгирии тамғаи молӣ Идораи патентӣ дар давоми як моҳи пас аз санаи гирифтани ҳуҷҷат оид ба ворид гардидани пардохти ҳатмии муқарраршуда бақайдгирии тамғаи молиро дар Феҳристи давлатии тамғаҳои молии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд Феҳрист) анҷом медиҳад. Ба Феҳрист тамғаи молӣ, маълумот оид ба соҳибҳуқуқи он, санаи аввалияти тамғаи молӣ, санаи бақайдгирии он, номгӯи

молҳо ва хизматрасониҳое, ки нисбат ба онҳо тамғаи молӣ ба қайд гирифта шудааст, дигар маълумоти марбут ба бақайдгирии тамғаи молӣ ва инчунин тағйироти минбаъдаи ин маълумот дохил карда мешавад.

Дар сурати бо тартиби муқарраргардида пешниҳод накардани ҳуҷҷате, ки ворид шудани пардохти ҳатмиро барои бақайдгирии тамғаи молӣ ва додани шаҳодатнома тасдиқ менамояд, бақайдгирии тамғаи молӣ ба амал бароварда намешавад ва *аризаи* дахлдор бозхондашуда доништа мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Қоидаҳои пешбурди Феҳрист аз тарафи Идораи патентӣ муқаррар карда мешаванд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Моддаи 17. Додани шаҳодатномаи тамғаи молӣ

Додани шаҳодатномаи тамғаи молӣ аз ҷониби Идораи патентӣ дар давоми як моҳи пас аз санаи бақайдгирии тамғаи молӣ дар Феҳрист сурат мегирад.

Шакли шаҳодатнома ва таркиби маълумотеро, ки ба он ворид мегардад, Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Моддаи 18. Мӯҳлати эътибори бақайдгирӣ

Бақайдгирии тамғаи молӣ дар давоми даҳ сол аз санаи пешниҳоди *ариза* ба Идораи патентӣ эътибор дорад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Мӯҳлати эътибори бақайдгириро тибқи *аризаи* соҳибҳуқуқ, ки дар давоми соли охиринаи эътибори бақайдгирӣ пешниҳод гардидааст, ҳар дафъа ба муддати даҳ сол дароз кардан мумкин аст.

Агар пардохти иловагии ҳатмӣ супурда шавад, аз рӯи дархости соҳибҳуқуқ ба ӯ барои дароз кардани мӯҳлати амали бақайдгирии тамғаи молӣ мӯҳлати шашмоҳаи пас аз анҷоми мӯҳлати амали бақайдгириро додан мумкин аст.

Маълумот дар бораи дароз шудани мӯҳлати амали бақайдгирии тамғаи молиро Идораи патентӣ ба Феҳрист ва шаҳодатномаи тамғаи молӣ ворид менамояд.

Моддаи 19. Ворид намудани тағйирот ба бақайдгирӣ

Соҳибҳуқуқ Идораи патентиро дар бораи тағйир ёфтани *насаб, ном ва номи падар* дар бораи ихтисор кардани номгӯи молҳое, ки тамғаи молӣ нисбат ба онҳо ба қайд гирифта шудааст, оид ба тағйир ёфтани унсурҳои алоҳидаи тамғаи молӣ, ки моҳияти онро тағйир намендиханд ва инчунин оид ба тағйироти дигари марбут ба бақайдгирии тамғаи молӣ огоҳ менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Агар масъалаи додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ тибқи асосҳо ва тартиби бо моддаи 33 Қонуни мазкур муқарраргардида мавриди баҳс қарор гирифта бошад, бо *аризаи* соҳибҳуқуқ аз бақайдгирии тамғаи молӣ, ки нисбат ба якҷанд мол эътибор дорад, бақайдгирии алоҳидаи ин тамғаи молиро барои як намуди мол ё қисми молҳое, ки бо молҳои дар бақайдгирии ибтидоӣ боқимонда якхела нестанд, ҷудо кардан мумкин аст. *Аризаи* зикргардида бояд аз ҷониби соҳибҳуқуқ то қабули қарор аз рӯи натиҷаҳои баҳс оид ба бақайдгирии тамғаи молӣ пешниҳод карда шавад.

Тағйироти марбут ба бақайдгирии тамғаи молӣ ба Феҳрист ва шаҳодатномаи тамғаи молӣ дар сурати ворид гардидани пардохти ҳатмии дахлдор дохил карда мешавад.

Идораи патентӣ бо мақсади ислоҳ намудани хатоҳои бебаҳсу техникӣ метавонад ба Феҳрист ва шаҳодатномаи тамғаи молӣ тасҳеҳоти дахлдорро ворид намояд.

Моддаи 20 . Интишори маълумот дар бораи бақайдгирӣ

Маълумот дар бораи бақайдгирии тамғаи молие, ки ба Феҳрист мувофиқи моддаи 16 Қонуни мазкур ворид карда шудааст, аз ҷониби Идораи патентӣ бе таъхир пас аз дар Феҳрист қайд гардидани тамғаи молӣ ё баъди ба Феҳрист ворид гардидани тағйироти марбути бақайдгирӣ дар хабарномаи расмӣ интишор карда мешавад.

Моддаи 21. Бақайдгирии тамғаи молӣ дар мамлакатҳои хориҷӣ

Шаҳсони воқеӣ ё ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ доранд тамғаи молиро дар мамлакатҳои хориҷӣ ба қайд гирад ё бақайдгирии байналмилалӣ онро анҷом диҳанд.

Ариза барои бақайдгирии байналмилалӣ тамғаи молӣ тавассути Идораи патентӣ пешниҳод карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Моддаи 22. Шартҳои бақайдгирии такрорӣ

Тамғаи молӣ, тамғаи ба он айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез монандро, ки мӯҳлати эътиборашон

гузаштааст ва оид ба дароз кардани мўҳлаташон тибқи қисми дуҷуми моддаи 18 Қонуни мазкур дархостнома пешниҳод нашудааст, дар давоми як соли пас аз қатъ гардидани эътибори бақайдгирӣ ба номи шахси дигар, ғайр аз соҳибҳуқуқи қаблӣ ё вориси ҳуқуқи ӯ, дубора ба қайд гирифтани номумкин аст (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Ин қоида дар мавриде низ татбиқ мегардад, ки соҳибҳуқуқ қабл аз гузаштани мўҳлати эътибори бақайдгирӣ аз тамғаи молӣ даст кашада бошад.

Боби 6. ТАМҒАИ МОЛИИ МАЪРУФ ВА ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ ОН

Моддаи 23. Тамғаи молии маъруф

Аз рӯи аризаи шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ ба сифати тамғаи молии маъруф тамғаи молие, ки дар асоси бақайдгирии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда мешавад, тамғаи молие, ки бе бақайдгирӣ, тибқи санади ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда мешавад, инчунин нишонае, ки ҳамчун тамғаи молӣ истифода мешавад, вале ҳифзи ҳуқуқӣ надорад, эътироф шуда метавонад, агар ин гуна тамғаҳои молӣ ё нишона дар натиҷаи истифодабарии муттасил то санаи дар ариза зикршуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар байни истеъмолкунандагони муайян нисбат ба молҳои аризадиҳанда маъруф шуда бошанд.

Тамғаи молӣ ё нишона ҳамчун тамғаи молии маъруф эътироф шуда наметавонад, агар онҳо пас аз санаи аввалияти тамғаи молии шахси дигар, ки айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез ба онҳо монанд аст ва барои истифодабарӣ барои молҳои яхела пешбинӣ шудааст, маъруф гардида бошанд.

Ба тамғаи молии маъруф ҳифзи ҳуқуқие дода мешавад, ки бо Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст.

Дар сурати тамғаи молии маъруф эътироф гардидани тамғаи молии қаблан бақайдгирифташуда ҳифзи ҳуқуқии чунин тамғаи молии маъруф, инчунин ба молҳои тавофутдошта бо молҳои, ки нисбат ба онҳо тамғаи молӣ чун тамғаи маъруф эътироф гардидааст, паҳн мешавад, агар истифода шудани ин тамғаи молӣ аз ҷониби шахси дигар нисбат ба молҳои зикргардида дар шуури истеъмолкунандагон тасаввуроти алоқамандиро бо соҳибҳуқуқ ба вучуд оварад ва манфиатҳои қонунии соҳибҳуқуқро халақдор карда тавонад.

Моддаи 24. Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молии маъруф

Ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молии маъруф дар асоси қарори Шӯрои шакоятӣ, ки аз рӯи аризаи тибқи қисми якуми моддаи 23 Қонуни мазкур пешниҳодшуда қабул гардидааст, дода мешавад.

Тамғаи молие, ки тамғаи маъруф эътироф гардидааст, аз ҷониби Идораи патентӣ ба Номгӯи тамғаҳои молии маъруфи Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд – Номгӯӣ) дар муддати як моҳи пас аз санаи гирифтани ҳуҷҷате, ки ворид шудани пардохти ҳатмии муқарраршуда ва пардохти *корбариро* тасдиқ менамояд, дохил карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Додани шаҳодатномаи тамғаи молии маъруф аз ҷониби Идораи патентӣ дар муддати як моҳи пас аз санаи ворид гардидани тамғаи молӣ ба Номгӯӣ ба амал бароварда мешавад. Шакли шаҳодатнома ва таркиби маълумоти дар он дарҷшавандаро Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Маълумоти марбут ба тамғаи молии маъруфро Идораи патентӣ дар хабарномаи расмӣ пас аз ба Номгӯӣ ворид гардидани он бе таъхир нашр мекунад.

Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молии маъруф бемўҳлат эътибор дорад.

Қоидаҳои маъруф донишмандони тамғаи молиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Идораи патентӣ муқаррар менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Боби 7. ТАМҒАИ МОЛИИ КОЛЛЕКТИВӢ

Моддаи 25. Ҳуқуқ ба тамғаи молии коллективӣ

Мутобиқи санади ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон иттиҳодияи шахсон, ки таъсис ва фаъолияти он бо қонунунгузори давлате, ки дар он ҷо ин иттиҳодия таъсис дода шудааст, ихтилоф надорад, ҳуқуқ дорад дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тамғаи молии коллективиро ба қайд гирад. Тамғаи молии коллективӣ тамғаи молиест, ки аз ҷониби шахсони ба иттиҳодия дохилшаванда барои ишора намудани молҳои истеҳсолнамуда ё ба фуруш баровардаашон, ки дорои сифати ягона ё дигар хусусиятҳои умумӣ мебошанд, истифода бурда мешавад.

Тамғаи молии коллективӣ ва ҳуқуқи истифодаи онро ба шахсони дигар додан мумкин нест. (

Моддаи 26. Бақайдгирии тамғаи молии коллективӣ

Ба ариза дар бораи бақайдгирии тамғаи молии коллективӣ оинномаи тамғаи молии коллективӣ

замима карда мешавад, ки он бояд маълумоти зеринро дар бар гирад: номи иттиҳодияе, ки ваколати ба номи худ ба қайд гирифтани тамғаи молии коллективиро дорад, номгӯи шахсоне, ки ҳуқуқи истифодаи ин тамғаро доранд, мақсади бақайдгирии тамғаи молии коллективӣ, номгӯи молҳо ва нишондиҳандаҳои умумии сифатӣ ва хусусиятҳои дигари умумии молҳое, ки бо тамғаи молии коллективӣ ишора карда мешаванд, шартҳои истифодаи тамға ва тартиби назорат намудани истифодаи он, масъулият барои вайрон намудани оинномаи тамғаи молии коллективӣ (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Ба Феҳрист ва шаҳодатномаи тамғаи молии коллективӣ, илова ба маълумоти бо моддаи 16 Қонуни мазкур пешбинишуда, маълумот дар бораи шахсоне, ки ҳуқуқи истифодаи тамғаи молии коллективиро доранд, ворид карда мешавад. Ин маълумот ва инчунин иқтибос аз оинномаи тамғаи молии коллективӣ оид ба нишондиҳандаҳои умумии сифатӣ ва хусусиятҳои дигари умумии молҳое, ки бо тамғаи молии коллективӣ ишора карда мешаванд, аз ҷониби Идораи патентӣ дар хабарномаи расмӣ интишор мешаванд.

Дар сурати истифода бурдани тамғаи молии коллективӣ дар молҳое, ки нишондиҳандаҳои умумии сифатӣ ва хусусиятҳои дигари умумиро надоранд, ҳифзи ҳуқуқи тамғаи молии коллективӣ метавонад дар асоси ҳалномаи суд, ки аз рӯи аризаи ҳар як шахси манфиатдор қабул шудааст, пурра ё қисман қатъ карда шавад.

Тамғаи молии коллективӣ ё ариза оид ба бақайдгирии он метавонанд мувофиқан ба тамғаи молӣ ё ариза барои бақайдгирии он табдил дода шаванд, ҳамчунин табдили баръакс низ мумкин аст. (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Қоидаҳои табдилдиҳии тамғаҳои молии коллективӣ ба тамғаҳои молӣ ва баръакси онро Идораи патентӣ муқаррар менамояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Боби 8. ИСТИФОДАБАРИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 27. Истифодабарии тамғаи молӣ ва оқибатҳои истифода набурдани он

Аз ҷониби соҳибҳуқуқ ё шахсе, ки чунин ҳуқуқро дар асоси шартнома тибқи моддаи 31 Қонуни мазкур дорад, дар ҳолатҳои зерин истифодабарии тамғаи молӣ ҳисобида мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**):

- дар молҳо, тамгакоғазҳо, борпечҳои молҳое, ки истехсол, барои фурӯш пешниҳод ва фурӯхта мешаванд, дар намоишгоҳу ярмаркаҳо намоиш дода ё ба тарзи дигар ба ҳудуди Чумҳурии Тоҷикистон барои муомилоти граждани ворид карда мешаванд ё бо ҳамин мақсадҳо нигоҳ дошта ё интиқол дода шуда ё ба ҳудуди Чумҳурии Тоҷикистон ворид карда мешаванд;

- ҳангоми иҷрои кор ва хизматрасониҳо;

- ҳангоми пешниҳоди молҳо ба фурӯш;

- дар ҳуҷҷатҳои марбут ба баровардани молҳо ба муомилоти граждани;

- дар шабакаи Интернет, аз ҷумла дар номи доменӣ ё дар дигар усулҳои суроғадихӣ истифода шаванд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584**).

Дар сурати мавҷуд будани сабабҳои узрнокӣ истифода набурдани тамғаи молӣ дар молҳо ва ё борпечҳои онҳо ба кор бурдани тамғаи молӣ дар реклама, нашрияҳои чопӣ, бланкҳои расмӣ, дар лавҳаҳо, ҳангоми намоиши экспонатҳо дар намоишгоҳҳо ва ярмаркаҳои дар Чумҳурии Тоҷикистон гузаронидашаванда ҳамчун истифодаи тамғаи молӣ эътироф шуда метавонад.

Шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки фаъолияти миёнаравӣ мебаранд, дар асоси шартнома метавонанд яқоя бо тамғаи молии истехсолкунандаи мол ё бар ивази он тамғаи молии худро истифода баранд.

Ҳифзи ҳуқуқи тамғаи молӣ нисбат ба ҳамаи ё қисми молҳо бо далели он, ки тамғаи молӣ дар давоми се соли дилхоҳи муттасили пас аз бақайдгирӣ истифода нагардидааст, метавонад пеш аз мӯҳлат қатъ карда шавад. Ариза дар бораи пеш аз мӯҳлат, бинобар истифода нашудани тамғаи молӣ қатъ намудани ҳифзи ҳуқуқи тамғаи молӣ метавонад аз ҷониби ҳар як шахс ба Шӯрои шикоятӣ пас аз гузаштани се соли зикргардида пешниҳод карда шавад, ба шарте ки ин тамғаи молӣ то пешниҳоди чунин ариза истифода нашуда бошад.

Далелҳо барои исботи истифода шудани тамғаи молӣ аз тарафи соҳибҳуқуқ пешниҳод карда мешаванд.

Истифодабарии тамғаи молӣ бо тағйироти чузъие, ки тамғаи молиро моҳиятан тағйир намедиҳанд, низ истифодабарии тамғаи молӣ эътироф карда мешавад.

Ҳангоми ҳалли масъалаи пеш аз мӯҳлат қатъ намудани ҳифзи ҳуқуқи тамғаи молӣ бинобар истифода набурдани он далелҳои соҳибҳуқуқ барои исботи он, ки тамғаи молӣ бо сабабҳои новобаста ба ӯ истифода нашудааст, метавонанд ба инобат гирифта шаванд.

Моддаи 28. Ба охир расидани ҳуқуқҳое, ки дар бақайдгирии тамғаи молӣ асос ёфтаанд

Бақайдгирии тамғаи молӣ ҳуқуқ намедихад, ки соҳибҳуқуқ истифодаи ин тамғаи молиро аз ҷониби шахсони дигар нисбат ба молҳое, ки ба муомилоти граждани дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бевосита аз ҷониби ҳуди соҳибҳуқуқ ё бо розигии ӯ ворид гардидаанд, манъ намояд.

Моддаи 29. Аломати огоҳкунанда

Соҳибҳуқуқ аз паҳлӯи тамғаи молӣ аломати огоҳкунандаро дар шакли ҳарфи лотинии "Қ" ё Қ дар доҳили давра (®) ва ё ифодаи вожавиеро, ки ба тамғаи молӣ будани нишонаи истифодашаванда ва ба қайд гирифта шудани он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ишора мекунад, истифода бурда метавонад.

БОБИ 9. ИХТИЁРДОРӢ ҚАРДАНИ ҲУҚУҚИ ИСТИСНОӢ БА ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 30. Вогузоркунии ҳуқуқи истисноӣ ба тамғаи молӣ (гузашт қардани тамғаи молӣ)

Ҳуқуқи истисноӣ ба тамғаи молӣ нисбат ба ҳамаи ё қисми молҳое, ки тамғаи молӣ барои онҳо ба қайд гирифта шудааст, метавонад аз ҷониби соҳибҳуқуқ ба **дигар шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ** тибқи шартнома оид ба вогузоркунии ҳуқуқи истисноӣ ба тамғаи молӣ (шартнома оид ба гузашт қардани тамғаи молӣ) вогузор қарда шавад. (ҚҶТ аз 03.07.2012с., №858)

Гузашт қардани тамғаи молӣ, агар он сабаби ба иштибоҳ андохтани истеъмолкунанда нисбат ба мол ё истеҳсолкунандаи он шуда тавонад, номумкин аст.

Моддаи 31. Додани ҳуқуқ барои истифодабарии тамғаи молӣ

Ҳуқуқ ба истифодаи тамғаи молӣ нисбат ба ҳамаи ё қисми молҳое, ки барои онҳо тамғаи молӣ ба қайд гирифта шудааст, метавонад аз ҷониби соҳибҳуқуқ (ичозатномадиханда) дар асоси шартнома ба шахси дигари **воқеӣ ё ҳуқуқӣ** (ичозатномагиранда) пешниҳод қарда шавад. (ҚҶТ аз 03.07.2012с., №858)

Шартномаи зикргардида бояд талаботро дар бораи он, ки сифати молҳои иҷозатномагиранда аз сифати молҳои иҷозатномадиханда пасттар намешавад ва иҷозатномадиханда иҷрои ин талаботро назорат мекунад, дар бар гирад.

Моддаи 32. Бақайдгирии шартномаҳо дар Идораи патентӣ (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584)

Шартнома оид ба гузашт намудани ҳуқуқи истисноӣ ба тамғаи молӣ, шартномаи иҷозатномадихӣ, инчунин шартномаҳои дигаре, ки ба воситаи онҳо ихтиёрдории ҳуқуқ ба тамғаи молӣ амалӣ гардонида мешаванд, бояд дар Идораи патентӣ ба қайд гирифта шаванд. Бе ҷунин бақайдгирӣ шартномаҳои зикргардида безътибор доништа мешаванд.

Қоидаҳои бақайдгирии шартнома оид ба гузашт намудани ҳуқуқи истисноӣ ба тамғаи молӣ, шартномаи иҷозатномадихӣ ва шартномаҳои дигареро, ки ба воситаи онҳо ихтиёрдории ҳуқуқ ба тамғаи молӣ амалӣ гардонида мешаванд, Идораи патентӣ муқаррар менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Боби 10. ҚАТӢ ГАРДИДАНИ ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 33. Мавриди баҳс қарор додани аризаи пешниҳодгардида, ҳифзи ҳуқуқи тамғаи молӣ ва безътибор донистани он

(ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584)

Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба аризаи пешниҳодгардида то қабули қарор нисбат ба он метавонад пурра ё қисман мавриди баҳс қарор гирад, инчунин ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ метавонад дар давоми тамоми мӯҳлати амали он пурра ё қисман мавриди баҳс қарор гирад ва безътибор доништа шавад, агар онҳо бо номҳои зерин айнан монанд бошанд:

- номи фирмави дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба молҳои якхела ҳифзшаванда (ё қисми он), ки ҳуқуқи шахсони дигар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо то санаи аввалияти тамғаи молии бақайдгирифташаванда ба вуҷуд омадааст;

- номи асари маъруфи илмӣ, адабӣ ё санъат, персонаж ё иқтибос аз ҷунин асар ва ё қисме аз ҷунин асар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то санаи пешниҳоди ариза бе иҷзати соҳиби ҳуқуқи муаллифӣ ё вориси ӯ, агар ҳуқуқ ба ҷунин асар то санаи аввалияти тамғаи молии бақайдгирифташаванда ба вуҷуд омада бошад;

- насаб, ном ва номи падар, тахаллус ё нишонаи аз онҳо ҳосилшуда, мусаввара ё акси айнии шахси маъруф то санаи пешниҳоди ариза, бе иҷзати ин шахс ё вориси ӯ.

Додани ҳифзи ҳуқуқи тамғи молӣ дар ҳолатҳои зерин метавонад мавриди баҳс қарор гирад ва безътибор доништа шавад:

- пурра ё қисман дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ, агар он бо вайронкунии талаботи муқаррарнамудаи моддаи 8 ва қисми чоруми моддаи 9 Қонуни мазкур дода шуда бошад, ё дар давоми панҷ соли пас аз наشري маълумот оид ба бақайдгирии тамғи молӣ дар хабарномаи расмии «Навиди патентӣ», агар ин бо вайронкунии талаботи қисмҳои якум ва сеюми моддаи 9 Қонуни мазкур пешниҳод шуда бошад;

- пурра дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ, агар он ба номи агент ё намоёндаи шахсе, ки дар яке аз давлатҳои иштирокчии Конвенсияи Париж соҳиби ҳуқуқи истисноӣ ба ин тамғи молӣ мебошад, бо вайронкунии талаботи муқаррароти ин Конвенсия дода шуда бошад;

- пурра ё қисман дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ, агар амалҳои соҳибҳуқуқ, ки ба бақайдгирии тамғи молӣ марбутанд, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Чумхурии Тоҷикистон ҳамчун рақобати бевидонона эътироф гардида бошанд.

Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғи молии дар Чумхурии Тоҷикистон маъруф дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ метавонад мавриди баҳс қарор гирад ва пурра ё қисман безътибор доништа шавад, агар он бо вайронкунии муқаррароти қисми дуюми моддаи 23 Қонуни мазкур сурат гирифта бошад.

Ҳар як шахс метавонад ба Шӯрои шикоятӣ дар мӯҳлатҳои ба бо асосҳои дар қисми якум ва сархати якуми қисми дуюми моддаи мазкур пешбинишуда ба муқобили додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғи молӣ изҳори норозигӣ пешниҳод намояд.

Изҳори норозигӣ ба муқобили додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғи молӣ дар асоси далели бо сархати дуюми қисми дуюми моддаи мазкур пешбинишуда ба Шӯрои шикоятӣ аз ҷониби шахси манфиатдоре пешниҳод карда мешавад, ки дар яке аз давлатҳои иштирокчии Конвенсияи Париж соҳиби ҳуқуқи истисноӣ ба тамғи молӣ мебошад.

Изҳори норозигӣ ба муқобили додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғи молии дар Чумхурии Тоҷикистон маъруф дар асоси далели бо қисми сеюми моддаи мазкур пешбинишуда ба Шӯрои шикоятӣ аз ҷониби ҳар як шахс пешниҳод шуда метавонад.

Ариза дар бораи безътибор доништани додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғи молӣ дар асоси қароре, ки бо тартиби дар сархати сеюми қисми дуюми моддаи мазкур пешбинишуда қабул гардидааст, аз ҷониби ҳар як шахс ба Идораи патентӣ пешниҳод карда мешавад.

Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғи молӣ дар асоси қароре, ки аз рӯи изҳори норозигӣ тибқи қисми чоруми моддаи мазкур пешниҳодгардида қабул шудааст, пурра ё қисман безътибор доништа мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Моддаи 34. Қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқи тамғи молӣ

Ҳифзи ҳуқуқи тамғи молӣ дар ҳолатҳои зерин қатъ мегардад:

- бо сабаби анҷом ёфтани мӯҳлати эътибори бақайдгирии тамғи молӣ;
- дар асоси ҳалномаи ба қувваи қонунӣ даромадаи суд оид ба пеш аз мӯҳлат дар асоси қисми сеюми моддаи 26 Қонуни мазкур қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқи тамғи молии коллективӣ бо сабаби истифода бурдани ин тамға дар молҳое, ки нишондиҳандаҳои ягонаи сифат ё хусусиятҳои дигари умумиро надоранд;
- дар асоси қарори бо тартиби муқарраршуда қабулгардида оид ба пеш аз мӯҳлат дар асоси қисми чоруми моддаи 27 Қонуни мазкур қатъ ёфтани ҳифзи ҳуқуқи тамғи молӣ бинобар истифода нашудани он;
- дар асоси қарори Идораи патентӣ оид ба пеш аз мӯҳлат қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқи тамғи молӣ дар сурати барҳам хӯрдани шахси ҳуқуқӣ – соҳибҳуқуқ;
- дар сурати аз он даст кашидани соҳибҳуқуқ;
- дар асоси қароре, ки онро Шӯрои шикоятӣ аз рӯи аризаи ҳар шахс оид ба қатъи пеш аз мӯҳлати тамғи молӣ қабул кардааст, агар тамғи молӣ ба нишонаи маъмули ишоракунии молҳои навъи муайян таъдир ёфта бошад.

Ҳифзи ҳуқуқи тамғи молии маъруф дар асоси далелҳои дар сархатҳои сеюм–шашуми қисми якуми моддаи мазкур муқарраргардида ва ҳамчунин дар асоси қарори Шӯрои шикоятӣ, агар тамғи молии маъруф аломатҳои дар қисми якуми моддаи 23 Қонуни мазкур муқарраргардидаро аз даст дода бошад, қатъ мегардад.

Боби 11. ҲИМОЯИ ҲУҚУҚҲОИ СОҲИБҲУҚУҚИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 35. Баҳсҳое, ки бо тартиби судӣ баррасӣ мешаванд

Баҳсҳои марбут ба татбиқи Қонуни мазкурро судҳои тибқи салоҳияташон бо тартибе, ки қонунгузориҳои Чумхурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, баррасӣ менамоянд. Аз ҷумла баҳсҳоро:

- оид ба вайрон намудани ҳуқуқи истисноӣ ба тамғи молӣ;
- оид ба пеш аз мӯҳлат қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқи тамғи молии коллективӣ бинобар истифода шудани он дар молҳое, ки нишондиҳандаҳои ягонаи сифатӣ ё дигар аломатҳои ягонро надоранд;

- оид ба бастан ё ичрои шартнома дар бораи додани ҳуқуқи истифодаи тамғаи молӣ ва шартнома дар бораи вогузоркунии ҳуқуқи истисноӣ ба тамғаи молӣ (шартнома оид ба гузашт кардани тамғаи молӣ).

Боби 12. МУҚАРРАОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 36. Қарорҳои Шӯрои шикоятӣ

Тартиби пешниҳоди эътирозномаҳо ва аризаҳо ба Шӯрои шикоятӣ ва тартиби баррасии онҳоро Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Қарорҳои Шӯрои шикоятӣ, ки аз рӯи эътирозномаю аризаҳои тибқи тартиби бо моддаҳои 15, 24, 27, 33 ва 34 Қонуни мазкур пешбинишуда қабул шудаанд, аз ҷониби роҳбари Идораи патентӣ тасдиқ карда мешаванд, аз санаи тасдиқшавиашон мавриди амал қарор мегиранд ва метавонанд дар суд тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор гиранд.

Моддаи 37. Пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои қорбарӣ

(ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584)

Барои пешниҳоди *ариза*, бақайдгирӣ ва додани шаҳодатномаи тамғаи молӣ, барои дароз кардани мӯҳлати эътибори бақайдгирӣ ва барқарор намудани мӯҳлатҳои гузаронидашуда, инчунин барои иҷрои дигар амалҳои аҳамияти ҳуқуқӣ дошта, ки бо бақайдгирӣ ва дароз кардани мӯҳлати эътибори бақайдгирии тамғаҳои молӣ алоқаманданд, пардохтҳои ҳатмӣ ситонида мешаванд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Барои гузаронидани экспертиза, барои ба маводи *ариза* дохил намудани тасҳеҳу ислоҳот, барои нашри маълумот оид ба бақайдгирии тамғаи молӣ, ҳамчунин барои иҷро намудани амалҳои дигари марбут ба экспертизаи тамғаҳои молӣ аз ҷониби Идораи патентӣ пардохтҳои *қорбарӣ* ситонида мешаванд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои *қорбариро* аризадиҳанда, соҳибҳуқуқ ва ё бо ризоияти онҳо ҳар шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ супорида метавонад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Андозаи пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои *қорбариро* Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1584).

Моддаи 38. Ҳуқуқҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ тибқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дар асоси принципи муомилаи мутақобила аз ҳуқуқҳои дар Қонуни мазкур пешбинишуда баробари шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебаранд.

Моддаи 39. Санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ

Агар меъёрҳои Қонуни мазкур ба санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон мутобиқат нақунанд, меъёрҳои санадҳои байналмилалӣ амал мекунанд.

Моддаи 40. Ҷавобгарӣ барои вайрон намудани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 41. Дар бораи беэътибор донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи аломатҳои молу хизматрасонӣ»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи аломатҳои молу хизматрасонӣ» (Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1992, № 4, моддаи 41) беэътибор дониста шавад.

Моддаи 42. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода мешавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э.Раҳмонов

ш. Душанбе, 5 март соли 2007

№ 234

